UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

De Poenis. Titvlvs XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

rentur: ipſi etenim turpium lucrorum ſe fæcibus immergentes, ambitioſis nexibus involvuntur: Dei timorem damnabili cæcitate poſtponunt, & quaſi ambulantes in tenebris non vitant excidia perſonarum. Nuper ſiquidem ad noſtri apoſtolatus auditum multorum relatio fide digna perduxit, quòd nonnulli nullam habentes auctoritatem juris, vel conſuetudinem, ſeu privilegium faciendi monetam, falſam oſtendunt & fabricant in regno Franciæ, & locis circumvicinis.

Alii verò monetam falſam ſub vero ſigno clariſſimi in Chriſto filii noſtri Caroli Regis Francorum & Navarræ illuſtris ſtudioſè depravant, & ex hoc cadit à ſuo recto pondere. Quamplures etiam in locis circumvicinis, quibus de jure, aut conſuetudine, ſeu privilegio jus competit fabricandi monetam, ſignum proprium monetæ regiæ monetæ ſuæ, quam fabricant, imprimere ſeu inſculpere moliuntur, ejusdem quantitatis & jucunditatis, literarum figuræ quam habet moneta regia monetæ ſuæ, quam fabricant, quantum poſſunt ſimilius, ſpeciem & formam inſculpunt, conſtituunt, & imponunt: & quamvis moneta prædicta eorum ad uſurpatam ſimilitudinem perfecta deficiat à juſto pondere argenti, & ſolito in regia moneta, & more, & conſuetudine obſervato: ſimplices tamen & populares perſonæ, non habentes inter monetas tantæ ſimilitudinis peritiam diſcernendi, falluntur quotidie ea occaſione in uſu monetarum, recipientes monetas falsò aſſimulatas pro veris. Sunt & alii qui ſcienter falſas monetas extra regnum prædictum emunt, & poſt intra regnum ipſum eas portant, vendunt & expēdunt. Nos igitur attendentes, quòd iidem falſarii & fabricatores monetarum talium & emptores prædicti per hoc ſe dignos maledictione conſtituunt, eos, qui (ut præmittitur) præmiſſa moliri, aut fabricare, aut emere, vel portare ad regnum prædictum ſcienter præſumpſerint felicis record. Clementis Papæ quinti prædeceſſoris noſtri veſtigiis inhærentes, excommunicationis ſententia innodamus: abſolutione prædictorum nobis & ſucceſſoribus noſtris, præterquam in mortis a articulo, reſervata. Nulli, &c. noſtræ innovationis infringere, &c. Datum Avin. 5. Nonas Iul. Ann. 7.

DE PRIVILEGIIS.
TITVLVS XI.
CAP. VNIC.

Privilegia, ſi quæ ſint, quibus aliqui nobiles Campaniæ & Maritimæ dicebant ſe munitos circa bannitorum receptationem, hac conſtitutio propter cauſas hîc inſertas revocat & annullat.

AD noſtri apoſtolatus pervenit auditum, quòd nonnulli nobiles & communitates intra noſtras Campaniæ, Maritimæque provincias conſtituti, aſſerentes per privilegia ſedis Apoſtolicæ ſibi fore conceſſum, quòd de Provinciis ipſis per rectorem earum qui eſt pro tempore, vel officiales curiæ rectoris ejusdem banniti, in terris, civitatibus, caſtris, & locis eorum morari liberè poſſint, nec in illis idem rector bannitos ipſos capere valeat: eosdem bannitos in dictis terris, civitatibus, caſtris, & locis, non abſque derogatione ſedis Apoſtolicæ manifeſta recipiunt & receptant. Nos igitur, qui benevoli more patris in provinciarum ipſarum tranquillitatis & pacis commodis delectamur, ſuper hoc (prout ad noſtrum ſpectat officium) pro communi bono provinciarum ipſarum de congruo volentes remedio providere, privilegia ſupradicta, cujuſcunque tenoris exiſtant, maximè cum ipſorum prætextu maleficia remaneant in eiſdem Provinciis impunita, pandatur auſus exceſſibus, cultus lædatur juſtitiæ, dictique rectoris multipliciter impediatur officium, ac provinciarum ipſarum ſtatus, pacis fœdere violato, non abſque grandi reipublicæ detrimento ſubverti poſſet ſcandalis, ſciſſuris, ex nunc auctoritate Apoſtolica ex certa ſcientia revocamus, annullamus, & etiam irritamus, ac nullam habere decernimus roboris firmitatem. Nulli, &c. noſtræ revocationis & annullationis, caſſationis, irritationis, & conſtitutionis infringere. Data Avin. 7. Idus Aug. Anno 6.

DE POENIS.
TITVLVS XII.
CAP. VNIC.

Narratis facinoribus hominum Marchia, qui ſuos rectores & officiales occidere ſoliti erant, poſt enumerationem 17. modorum offenſæ, totidem pœnas exprimit, quas incurrent, qui de cætero talia præſument: & propter patrum iniquitatem filios à quibuſcunq; honoribus & beneficiis tanquam indignos repellit. Concor. ca. ad aures. & ca. in quibuſdam. eod. tit. in antiq. & cap. felicis. eod. tit. lib. 6. juncta Clem. ſi quis ſuadente diabo. etiam in eod. tit.

DIerum a creſcente malitia videmus mundum in deteriora jugiter prolabi, ſic (hominum mentes aſſueta depravante nequitia) malis paſſim cumulum ſuperaddi, ut & boni qui aliàs odirent virtutis amore delinquere, interdum cum perverſis adminiri, concurrere cum illis in illicitis habeant, & in apertam malitiam proſilire. Eſt enim compeſcenda malorum audacia, ut ſaltem pœnæ formidine retrahantur à noxiis, ſicque boni ſectando virtutem meliores effecti, non cogantur cum illis perire. Sanè vulgaris famæ notorium publicat, & longè lateque ipſa injurioſa tranſgreſſus evidentia manifeſtat, quòd nonnulli de Marchia Anchonitana, Provincia nobis & Romanæ eccleſiæ ſubjecta, nedum olim temporibus diverſorum prædeceſſorum noſtrorum Romanorum Pontificum greſſus fidelitatis egreſſi, declinaverunt ad infidelitatis reprobæ devium: ſed in diebus non longè præteritis contra nos, & eccleſiam eandem, & dilectum filium Amelium præpoſitum Bellomontis Capellanum noſtrum, Provinciæ memoratæ rectorem cervicem rebellionis erigere præſumpſerunt, & in quosdam officiales & familiares ſuos crudeliter ſævientes, poſt graves illatas injurias, & reprobosas contumelias irrogatas eisdem, & poſt bona ipſorum violenta prædatione ſubtracta, eos cruentæ mortis ſuppliciis in ore gladii tradiderunt: inter quos pars dicitur fuiſſe non modica, cui mens ſanior inerat, & tantæ temeritatis exceſſus non leviter diſplicebat, ſed habuerunt, vel inviti furori confuſæ multitudinis cedere, dum illius nequiverunt conatibus obviare. Nos igitur, ut mali pœnarum impoſitionibus gravium territi vereantur in antea in conſimilis erroris invium relabi, ac boni perſiſtentes in ſua fidelitate conſtanter non habeant propter illorum claudicare perfidiam, remediis quibus poſſumus præcavere volentes, & animarum ſuarum ſaluti, dictæque Provinciæ pacifico ſtatui paternis affectibus proſpicere cupientes: de fratrum noſtrorum conſilio hac in perpetuum valitura conſtitutione ſancimus, ut quicunque de Provincia ipſa, vel aliunde in ea Provincia moram trahens, clericus vel laicus famæ ſuæ prodigus (ipſius eccleſiæ calcata reverentia) in hoc ſceleris genus irrepſerit, quòd rectorem ſeu rectores, qui pro tempore regimini dictæ

---

a *In mortis articulo nulla eſt caſuum reſervatio, atq; ideò omnes ſacerdotes quoslibet pœnitentes à quibuſvis peccatis & cenſuris abſolvere poſſunt. Ita conc. Trid. ſeſſ. 14. c. 7. de caſuum reſervatione.*

a *Hîc potes videre tractatum D. Boërii, de ſeditioſis civibus. Et ego addo quòd iſti hîc expreſſi, quia rebellaverunt contra iſtum vicecorrectorem poſitum à Papa, contra quem committitur crimen læſæ majeſtatis. c. inprimis. in ſi. 2. q. 1. inciderunt in illud crimen. Bart. in l. hoſtes. ff. de capt. & poſt. rev. Cynus in l. non convitii. q. 4. de injur. neq; iſti quia facta fuerunt omnia in contemptum Papæ, poſſunt injuriam remittere. arg. not. ibi per Cynum Font.*

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

Provinciæ in ſpiritualibus & temporalibus auctoritate Apoſtolica præfuerint, vel ipſorum aliquem, aut eorum, vel alicujus ipſorum vicarium, aut judicem, vel judices, vel ipſius Provinciæ theſaurarium, aut locum tenentem ejusdem (quod abſit) occiderit, aut ad offendendum illum vel illos inſecutus extiterit, ceperit, captivaverit, detinuerit, percuſſerit, aut etiam vulneraverit, aut ipſorum aliquid, vel alias in locum, ubi moram traxerint, inſultum fecerit, aut ipſum, vel ipſos obſederit, ſive de ſuo regimine vel officio forſan expulerit, vel fugaverit, vel ſocius fuerit facientis, aut illum vel illos bonis aliquibus ſpoliaverit, vel Provinciæ ſupradictæ alicujus civitatis, caſtri vel loci de Provincia ipſa populum, communitatem vel univerſitatem, aut aliquos ex eis, vel quoſvis alios de Provincia ipſa directè vel indirectè, contra nos & præfatam eccleſiam, ſeu rectores, officiales & locum tenentes prædictos, vel ipſorum aliquem ad ſeditionem quomodolibet excitabit, ac rebellionem ſeu conſpirationem per ſe, vel per alium, ſeu alios facere, vel procurare præſumpſerit, vel ad ea, ſive ipſorum aliquod, dederit auxilium, conſilium, vel favorem, directè vel indirectè, publicè vel occultè, cujuſcunque conditionis, ordinis, dignitatis aut ſtatus, eccleſiaſtici vel mundani fuerint, etiamſi patriarchali vel archiepiſcopali, ſeu epiſcopali, vel ſuperiori præfulgeat dignitate, perpetuò ſit infamis: ut nec ad teſtimonium vel alios actus legitimos admittatur. Sit inteſtabilis, ut nec teſtandi liberam habeat factionem, vel ad alicujus bona ex teſtamento, vel ab inteſtato vocetur. Nullus ei ſuper quocunque negotio reſpondere, ſed ipſe aliis reſpondere teneatur. Nec quævis cauſæ ad audientiam perferantur illius. Nec valeant ejus ſententiæ vel proceſſus. Nullus ei in quacunque cauſa vel negotio patrocinium præſtare præſumat. Nec ipſe ad patrocinandum aliis admittatur. Inſtrumenta confecta per eum, ſi fortè officium tabellionatus exerceat, nullam habeant firmitatem: ſed potius cum actore damnato damnentur. Dignitatibus, officiis, & beneficiis eccleſiaſticis, vel mundanis, quæ obtinet, quæcunque ſint, & quocunque nomine cenſeantur, ſit eo ipſo privatus, ac inhabilis, & indignus ad ea, & quælibet alia in poſterum obtinenda. Filii ejus ad nullos honores eccleſiaſticos, vel mundanos, ad nullas dignitates, vel beneficia eccleſiaſtica, aut officia publica quomodolibet admittantur. Libertatibus & etiam immunitatibus realibus & perſonalibus, privilegiis & indulgentiis quibuſcunque ſub quacunque forma verborum, ab Apoſtolica ſede conceſſis, extunc penitus careant. Vaſalli & homines à juramento fidelitatis, & alia quavis obligatione, quibus tenentur iisdem, ſint penitùs abſoluti. Feuda quoque jura, honores, ac officia, & alia quæcunque bona immobilia, quæ in dicta Provincia Marchiæ, & alibi ubicunque à prædicta Romana obtinent eccleſia, ſint eoipſo penitus confiſcata. Aliis verò feudis, juribus, honoribus, officiis, & bonis immobilibus, quæ à quibuſcunque aliis tenent eccleſiis, ſint eo ipſo privati: quæ ſic ad eaſdem eccleſias liberè revertantur, quòd de illis earum rectores pro ſua voluntate diſponant: mobilia verò bona ipſis concedimus fidelibus occupanda: Illud nihilominus adjicientes noſtræ hujuſmodi ſanctioni, ut ſic delinquens excommunicationis ſententiæ: Vniverſitas verò, ſeu communitas, quæ deliquerit in prædictis, ejuſque territorium & diſtrictus, interdicto eccleſiaſtico ſubjaceant ipſo facto: A qua quidem excommunicationis ſententia nullus ab alio, quàm à Romano Pontifice poſſit abſolutionis beneficium obtinere, niſi duntaxat in mortis articulo [a] conſtitutus. Per hoc autem non adimimus ſecularibus poteſtatibus facultatem utendi legibus contra talem, quas [illegible] ſic delinquentem catholici Principes ediderunt. Dignum etenim eſt, ut quos timor Dei à malo non revocat, pœnarum moles in eos exaggerata compeſcat. Nulli ergo noſtræ functionis, & ſanctionis inſuper, &c. Datum Avinion. 8. Cal. Septemb. Anno 3.

a *Quia in mortis articulo nulla eſt caſuum reſervatio. vide Conc. Trid. ſeſſ. 14. c. 7. de caſuum reſervatione.*

DE SENTENTIA EXCOMMVNICATIONIS, SUSPENSIONIS ET INTERDICTI.

TITVLVS XIII.

Taxatio gratiarum ſedis Apoſtolicæ impetratarum, tam cum clauſulis conſuetis, quam non conſuetis, hic continetur. Et quot literas quotq; dictiones linea complecti debeat, declaratur ad proprietatem reſpectus habetur. Contra tranſgreſſores pœna ſuſpenſionis ab officio uſq; ad ſex menſes, & quandoq; privationis [illegible] & ultra illam abbreviatoribus ſententiam excommunicationis [illegible] pa comminatur.

CAP. VNIC.

CVm ad ſacroſanctæ Rom. eccleſiæ ſinum, [illegible] ad matris ubera, referta dulcedine, ac ad Rom. Pont. Chriſti Vicarii ſucceſſorisque Petri Clementiam, tanquam ad patris plenam providentiam [illegible] orbis terrarum, & qui habitant in eo, gratiarum [illegible] aſſiduè confluant univerſi; indignum [illegible] fore temporibus, ut quibus nos & eccleſia ipſa [illegible] tamus in gratiis, deficiamus in donis: ne [illegible] inde præſtetur occaſio, unde gratitudini [illegible] erat collaudandi: neve ſcriptura reddat [illegible] quod liberalitas fecerat gratioſum. Qua de re cum [illegible] rum noſtrarum ſcripturas, regiſtri quoque noſtri, ac [illegible] abbreviatorum Rom. curiæ notas, illam in taxando [illegible] mus moderationem apponi, qua perſonæ, quibus gratiæ hujuſmodi conceduntur, ſe gratias ipſas ab Apoſtolica ſede liberaliter ſentiant conſecutas: ac literarum ipſarum ſcriptoribus, regiſtri etiam noſtri [illegible] abbreviatoribus antedictis, qui interdum in eis etiam multo labore deſudant, de ſuo labore congrue [illegible]. Ad tollendos igitur exceſſus, difficultates, circuitus & anfractus, qui poſſent ex variis literarum Apoſtolicarum taxationibus provenire, ſancimus ut modus [illegible] ptus in hujuſmodi taxationibus obſervetur: videlicet quòd litera gratiæ cum clauſulis conſuetis ſuper canonicatu, & præbenda, & alio beneficio eccleſiaſtico, cum cura vel ſine cura, vacante vel vacaturo, etiamſi dignitas, officium, vel perſonatus exiſtat, decem Turonenſibus groſſis & non ultra taxetur: executio vero [illegible] Turonenſibus & non ultra taxetur: & idem in [illegible] bus literis beneficialibus gratioſis, puta ſuper [illegible] aliquo, adminiſtratione & hujuſmodi, ac [illegible] earundem ſervari debebit. Si vero eiſdem literis [illegible] & executoriis earundem (ut ſupra) aliquæ clauſulæ [illegible] communes, vel inſolitæ apponantur circa taxationem [illegible] clauſularum hujuſmodi congruè poterit ſic [illegible] videlicet quòd non habeatur conſideratio in [illegible] majoris vel minoris gratiæ ejus, quod conceditur, [illegible] quòd ipſius ſint majores vel pauciores fructus, [illegible] & proventus, & ex hoc plus minuſve taxetur [illegible] beatur in taxando illa conſideratio ad laborem, [illegible] licet longior ſcriptura magis, & minus brevior [illegible] tur: hoc tamen circa hujuſmodi clauſulas [illegible] addito moderamine in taxando, ut ſi ſcriptura [illegible] appoſitæ non faciat lineam, nec ipſa clauſula [illegible] xationem augmentet. Si verò per ſe, vel ſaltem [illegible] dita clauſulis faciet lineam, in quarta parte [illegible] groſſis taxetur: & ſic pro qualibet linea [illegible]

a *Vide Innoc. VIII. in regul. 66. ubi dicit, quod camera [illegible] eſt mater pecuniarum, Vide eundem in regul. 96.*